

השיחה השבועית

הרב ירון ראובן שליט"א

פרשת
בראשית

הרב ירון ראובן שליט"א
Yaron@BeEzratHaShem.org

פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית

בְּחִירָה חִפְשִׁית

בְּשֵׁם ה' נַעֲשֶׂה וְנַצְלִיחַ, אֲנַחְנוּ בְּפִרְשַׁת בְּרֵאשִׁית. סִפּוּר הַבְּרִיאָה הוּא מְדֵהִים. אַחֲרֵי שֶׁהִקְבִּ"ה בָּרָא אֶת הָעוֹלָם הוּא נָתַן לָנוּ אֶת כָּל הַכִּלִּים וְהָאִפְשָׁרִיּוֹת שֶׁנוֹכֵל לַעֲשׂוֹת טוֹב בְּשִׁבִּיל עֲצֻמְנוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא, וְהַבְּחִירָה הַחִפְשִׁית בְּיָדֵינוּ שֶׁלָּנוּ.

חֲטֵא אָדָם הָרֵאשׁוֹן

כָּבֵד בְּתַחֲלַת הַפְּרָשָׁה אֲנַחְנוּ נַחֲשָׁפִים לִסְפּוּר שֶׁל 'חֲטֵא אָדָם הָרֵאשׁוֹן'. אֲנָשִׁים לֹא יוֹדְעִים מִי הִיָּה אָדָם הָרֵאשׁוֹן יֵצִיר כִּפְיוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וְהִיָּה הָאָדָם הַשְּׁלֵם בְּיוֹתֵר, וְהִיָּפָה בְּיוֹתֵר (בְּבֹא בְּתָרָא דָּף נח עמוד א), וְהַקְּדוֹשׁ בְּיוֹתֵר, עַד שֶׁטָּעוּ בּוֹ מִלֵּאכֵי הַשָּׁרֵת וַחֲשִׁבוּהוּ לֵאלֹקִים (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרָשָׁה ח סִימָן י, וְעֵין בִּשְׁל"ה תּוֹלְדוֹת אָדָם בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּנְיִנָא אוֹת קִנָּח בְּאוּר הַדְּבָרִים).

וְאָדָם הָרֵאשׁוֹן שָׁרָצָה לַעֲבֹד אֶת ה' בְּכָל לְבוֹ נֶפֶל בַּחֲטָא הַנּוֹרָא וְנִגְזְרָה עָלָיו מִיתָה (בְּרֵאשִׁית ב, יז) וְגֵרַשׁ מִגֵּן עֵדֶן (בְּרֵאשִׁית ג, כד).

עֵמֶק חֲטָאוֹ

נִבְסֶה לְהִבִּין בְּשִׁכְלָנוּ הַדֵּל, אֶת עֵמֶק הַחֲטָא שֶׁל אָדָם הָרֵאשׁוֹן. כִּיצַד יִתְכַּן שֶׁהִקְבִּ"ה אוֹמֵר לוֹ בְּמִפְרָשׁ לֹא לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת (בְּרֵאשִׁית ב, יז), וְהָאָדָם

פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית

הַחֶכֶם וְהַשְּׁלֵם נּוֹפֵל בַּחֲטָא נּוֹרָא שְׂכָזָה?

וְכֵן מִסְבִּיר הַרְדָּב"ז בְּתִשְׁבּוּבָה (חֵלֶק א סִימָן רִנּו) שְׁמֵהֶפְסוּקִים לְמַדְנוּ שִׁידַע הָאָדָם הֵיכֵן עֵץ הַדַּעַת, שְׁהָרִי נִצְטוּה שְׁלֵא לֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ, אֲבָל הוּא לֹא יָדַע הֵיכֵן עֵץ הַחַיִּים, וְכִמוֹ שֶׁמִּזְכָּר בַּתּוֹרָה "וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֶּן" (בְּרֵאשִׁית ב, ט), וְאָדָם הָרִאשׁוֹן שְׁהָיָה חָכֵם עַד מָאֵד, יָדַע, שְׁלִמּוֹת כָּל גְּדֻלּוֹתוֹ הָרוּחָנִית, מִכֵּיוֵן שֶׁנַּעֲשֶׂה מַחְמֵר גְּשָׁמִי וְכִמְזָכָר בַּתּוֹרָה "וַיִּיצֶר ה' אֱלֹקִים אֶת הָאָדָם עֶפְרָא מִן הָאֲדָמָה" (בְּרֵאשִׁית ב, ז), הַחֲמֵר הַזֶּה לֹא יַחֲזִיק לְעוֹלָם, וּבּוֹדָאי יוֹם אֶחָד הוּא יָמוּת. וְחֹשֶׁב מַחֲשָׁבוֹת כִּי־צַד יוֹכֵל לַחֲיוֹת לְעוֹלָם כִּדִּי לַעֲבֹד אֶת ה' לְעוֹלָם.

וְכִשְׁהִגִּיעַ אֵלָיו הַנִּסְיוֹן לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת, חָשַׁב אָדָם הָרִאשׁוֹן בְּדַעְתּוֹ, שְׁהֵנָּה הִגִּיעַ הָרָגַע וְהִגִּיעָה הַשְׁעָה וְהַהֲזָדְמָנוֹת לְגִלּוֹת אֶת עֵץ הַחַיִּים וְלֶאֱכֹל מִמֶּנּוּ וְלַחֲיוֹת לְעוֹלָם וְלַעֲבֹד אֶת ה' לְעוֹלָם. וְלִכֵּן בָּחַר לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת כִּדִּי לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַחַיִּים.

זֶה הָיָה טַעְמוֹ שֶׁל הָאָדָם הַשְּׁלֵם.

הוֹכָחָה מֵהֶפְסוּקִים

הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה הֵם מִבְּאָרִים בְּפִסּוּקִים, שְׁהָרִי מִיד לְאַחַר שֶׁאֲכַל מֵעֵץ הַדַּעַת מִבְּאָר בַּתּוֹרָה "וַיֹּאמֶר ה' אֱלֹקִים הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב וְרָע וְעַתָּה פֶּן יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מֵעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחִי לְעֹלָם. וַיִּשְׁלַחְהוּ ה' אֱלֹהִים מִגֵּן עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׁם. וַיִּגְרֹשׁ אֶת הָאָדָם וַיִּשְׁכֵּן מִקֶּדֶם לְגֵן עֵדֶן אֶת הַכְּרָבִים וְאֶת לֵהט הַחֶרֶב הַמַּתְהַפֶּכֶת לְשֹׁמֵר אֶת דֶּרֶךְ עֵץ הַחַיִּים" (בְּרֵאשִׁית ג, כב - כד). הָרִי שֶׁמִּתְבָּאָר בַּפֶּתוּב מָה הָיְתָה תְּכֵלִית אֲכִילַת אָדָם הָרִאשׁוֹן מֵעֵץ הַדַּעַת, לֹא שֶׁסָּתַם הַתַּחֲשֵׁק לוֹ לְטַעַם עֲנָבִים אוֹ תְּאֵנִים אוֹ כָּל סוּג פְּרִי אֲחֵר (עֵין בְּרָכוֹת דף

פְּרִשֶׁת בְּרָאשִׁית

מ עמוד א, ובבראשית רבה פְּרִשֶׁת בְּרָאשִׁית פְּרִשָּׁה טו סימן ז, אֵלֶּא שְׂרָצָה לֵאכֹל
מַעַץ הַחַיִּים, וְלַחֲיוֹת לְעוֹלָם. וְדוֹקָא מִהֶחָשֶׁשׁ הַזֶּה, שְׂיֵאכֹל מַעַץ הַחַיִּים
וְיַחֲיָה לְעוֹלָם, סִלְקוּ הַקַּב"ה מִגֵּן עֵדֶן.

"לְרִיחַ נִיחוּחַ"

וְהַשְׂאֵלָה מִתְבַּקֶּשֶׁת לָמָּה???

לָמָּה לְהַעֲנִישׁ אֶת אָדָם הָרָאוּשׁוֹן בְּמוֹת, אִם הָרָצוֹן שָׁלוֹ כָּל כֶּךָ טוֹב וְטָהוֹר
לְעַבֵּד אֶת ה' לְעוֹלָם?

לָמָּה לְסַלֵּק אֶת אָדָם הָרָאוּשׁוֹן מִגֵּן עֵדֶן, שֶׁלֹּא יֵאכֹל מַעַץ הַחַיִּים? וְכִי
הַקַּב"ה לֹא רוֹצֵה שֶׁיַּעֲבֹדוּ אוֹתוֹ לְעוֹלָם?

וְהַתְּשׁוּבָה פְּשׁוּטָה, כְּשֶׁהַקַּב"ה מְצַוֶּה אֶת הָאָדָם בְּצוּי כָּל שֶׁהוּא הוּא חַיֵּב
לְשַׁמֵּר וּלְעַשׂוֹת אֶת הַצְּוִי כְּפִשְׁוּטוֹ, לֹלֵא שׁוּם הִתְחַכְמִיּוֹת וּרְצוֹנוֹת אֶפְלוּ
אִם הֵם נִרְאִים בְּעֵינָיו טוֹבִים יוֹתֵר! כָּל מַהוּת הַקְּרִבָּנוּת בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ
הָיָה "לְרִיחַ נִיחוּחַ" (שְׁמוֹת כט, כה וְעוֹד) שֶׁאַמְרָתִי וְנַעֲשֶׂה רְצוֹנִי (סְפָרִי בַּמִּדְבָּר
פְּרִשֶׁת שְׁלַח פִּיִּסְקָא קִז, וְהוּבָא גַם בְּרִש"י שְׁמוֹת פָּרָק כט פָּסוּק יח). אֵלֶּא לָמָּה
וְאַתָּה עוֹשֶׂה! זֶה נִחַת הָרוּחַ וְהָרָצוֹן הָאֱלֹקִי הַשָּׁלֵם, וְרַק מִי שֶׁעוֹשֶׂה אֶת
זֶה בְּתַמִּימוּת - נִקְרָא עֹבֵד ה'. "הוֹלֵךְ בְּתָם יֵלֵךְ בְּטַח" (מִשְׁלִי י, ט)!

אֶת זֶה יָדַע גַּם הַנֶּחֱשׁ שֶׁהִתְלַבֵּשׁ בּוֹ הַשָּׁטָן (פְּרָקִי דְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר פָּרָק יג), שֶׁבָּא
לְפָתוֹת אֶת חוּהָ, הוּא יָדַע שֶׁאָדָם וְחוּהָ הֵם אֲנָשִׁים קְדוּשִׁים וְאִי אֶפְשָׁר
לְפָתוֹת אוֹתָם בְּכּוֹס יֵין (עֵין בְּרָאשִׁית רַבָּה פְּרִשָּׁה יט סימן ח), אוֹ בְּכָל חֶשֶׁק
גִּשְׁמִי אַחֵר, וְלָכֵן הוּא נִדְמָה לָהֶם כְּתַלְמִיד חֶכֶם (עֵין חֲלִין דָּף צא עַמּוּד א)
וְהַתְּפַלְּלָא אֶתָּם אֵיךְ לְעַבֵּר עַל רְצוֹן ה' בְּשִׁבְלִי ה'.

פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית

'הַנֶּחֱשׁ הַמוֹדֵרְנִי'

"ריח הַנִּיחֹחַ" לֵקֵב"ה הוּא, כְּשֶׁאֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים אֶת רִצּוֹנוֹ כְּרִצּוֹנוֹ, לֹא לְפִי רִצּוֹנֵנוּ וְדַעַתָּנוּ. הַבְּעִיָּה הִיא שְׁלִפְעָמִים יֵשׁ אֵיזָה 'נֶחֱשׁ' בְּסִבִּיבָה שְׁלֵנוּ שֵׁיִשׁ לוֹ רַעֲיוֹנוֹת לֹא טוֹבִים אֲבָל הוּא נִשְׁמָע טוֹב, כִּי הוּא יוֹדֵעַ לְדַבֵּר וַיֵּשׁ לוֹ כֶּשֶׁר שְׁכָנוּעַ, הוּא מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַלִּים גְּבוּהוֹת וַיְפֹת, יֵשׁ לוֹ מִשְׁקָפִים וְעִנִּיבָה, וּמִפְּנֵי שֶׁהוּא כָּל כֶּךָ מִטְעָה, אֲנַחֲנוּ עוֹשִׂים אֶת מַה שֶּׁהוּא אוֹמֵר לָנוּ בְּלִי לְבַדֵּק אֶת בְּסִיס הַדְּבָרִים שְׁלוֹ, הֲאֵם בְּאֶמֶת זֶה רִצּוֹן ה'? וְאֲנַחֲנוּ פְּשוּט מֵאֲמִינִים! אֵלּוּ זֶה הִיָּה 'יוֹעֵץ פִּינֶנְסִי' שֶׁמִּשְׁכָּנֵעַ לְהַשְׁקִיעַ מִיָּלִיוֹן דּוֹלָר, הֵיִינוּ בּוֹדְקִים שֶׁבַע בְּדִיקוֹת וַחֲקִירוֹת, כְּדִי שְׁחַלִּילָה הַהִשְׁקָעָה לֹא תִרָּד לְטִמְיוֹן. הֵיִינוּ גַם בּוֹדְקִים הֲאֵם 'הַיּוֹעֵץ הַפִּינֶנְסִי' הַזֶּה הוּא אָדָם נְאֻמָּן אוֹ שְׂאוּלִי הוּא 'שֶׁקֶרן בְּתַחֲפֻשָׁת', אֲבָל מִשּׁוֹם מַה בְּעִנִּינִים שֶׁל עֲבוֹדַת ה' אֲנַחֲנוּ נוֹחִים לְהַתְּפֹת עַל יְדֵי 'הַנֶּחֱשׁ' הַתּוֹרֵן שְׁמִתְכוֹנֵן הֶרְבֵּה לְפָנָי שֶׁהוּא בָּא אֵלֵינוּ, וַיֵּשׁ לוֹ תְּכֵנִית בְּשִׁבְלֵנוּ, וְלֹא בּוֹדְקִים אֶת הַדְּבָרִים. כָּל אֶחָד עִם זֶקֶן וְכֹפֶה אֲנַחֲנוּ בּוֹטְחִים בּוֹ, כְּשֶׁזֶה נוֹגֵעַ לְרִצּוֹן ה' אֲנַחֲנוּ מְתַנְהֲגִים בְּטִפְשׁוֹת.

וּכְּנֹחַ עִם הַיֵּצֵר הָרַע

וְכִדִּי לְהַזְהִיר מִדְּרֹכֵי הַיֵּצֵר הָרַע אֲנַחֲנוּ צְרִיכִים לְלַמֵּד אֶת דְּרֹכֵי הַפְּעָלָה שְׁלוֹ, הוּא מְנַסֶּה תְּמִיד לְמַצֵּא דוֹ שִׁיחַ מִשְׁתָּף, לַעֲשׂוֹת 'דִּיבֵיִט' וּכְנֹחַ אֶתָּה, כְּדִי לְהִרְאוֹת לָךְ אֶת הַצַּד שְׁלוֹ וְכִמָּה הַצַּד שְׁלֹךְ הוּא אָסוּר וְשָׁחַר. וְכִמּוֹ שֶׁאִמַּר הַנֶּחֱשׁ "אֵף כִּי אָמַר אֱלֹהִים לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הָגֵן" (בְּרֵאשִׁית ג, א), הוּא יָדַע אֶת צוּוֵי ה', אֲבָל הוּא רָצָה לְהִכְנֹס אֶתָּה לְדוֹ שִׁיחַ, לְהִרְאוֹת לָךְ אֵיךְ הַכָּל שָׁחַר, אֲצַלְכֶּם הַכָּל אָסוּר.

הַהִתְנַהֲגָה שֶׁל הַנֶּחֱשׁ גַּם מְזַכִּירָה אֶת הַהִתְנַהֲגוֹת הַלֹּא רְאוּיָה שֶׁל אֲנָשִׁים שְׂבָאִים לְבַחֵן אֶת הָרֵב, הוּא יוֹדֵעַ אֶת הַתְּשׁוּבָה וְשׂוֹאֵל רַק כְּדִי לְדַעַת

פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית

אם הרב גם יודע, זו מדה גרועה שנובעת מגאווה, וזה מראה שהאדם הזה לא כל כך רחוק מהנחש הקדמון.

חנה שלא הבינה את הפח שטמן לה הנחש מהרה להתגונן ולטהר את מראה החרדים בעיני הנחש "ותאמר האשה אל הנחש מפרי עץ הגן נאכל ומפרי העץ אשר בתוך הגן אמר אלקים לא תאכלו ולא תגעו בו פן תמתון" (בראשית ג, ג), מתר לנו הכל, רק עץ אחד אסור.

אלו חנה הייתה מתעלמת מטענות הנחש, ולא נכנסת אתו לוכוח בכלל, ואומרת בלבנה: "אם הנחש רוצה לחשב שהחיים של שומרי המצוות הם חשוכים והכל אסור, שיחשב, זו לא בעיה שלי" - הוא לא היה מחטיא אותה. ובזה היא נכשלה.

"לא תספו על הדבר"

נקדה נוספת שנכשלה בה מלמדים אותנו רבותינו (בראשית רבה פרשת בראשית פרשה יט סימן ג), שהיא הוסיפה ואמרה מדעתה שאסור גם לגעת בעץ "ולא תגעו בו פן תמתון". הקב"ה באמת אמר רק לא לאכל, אבל היא הוסיפה קצת לפי ההגיון שלה, אם אסור לאכל בטח שאסור לגעת! ופה היא נפלה, אל תוסיף הגיון משלך על צווי ה'. רק חז"ל הקדושים שידעו והכירו את רצון ה' והיתה להם דעת עליון, שהרי ראשונים כמלאכים (שבת דף קיב עמוד ב), עשו על פי רצונו גדרים וסיגים וכמו שלומדים מהפסוק "ושמרתם את משמרת" (ויקרא יח, ל) - עשו משמרת למשמרתי (מועד קטן דף ה עמוד א), אבל סתם להוסיף על רצון ה' אסור, "לא תספו על הדבר" (דברים ד, ב).

את הטעות הזו נצל הנחש, שידע את צווי ה' המקורי שלא צוה שלא יגעו בעץ הדעת, ודחף את חנה על העץ, והוכיח לה שהיא לא מתה

פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית

(בראשית רבה פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית פְּרִשָּׁה יט סימן ג), ומכאן הִיְתָה הַדֶּרֶךְ קִצְרָה לַהֲכָשִׁיל אוֹתָהּ בְּאֲכִילָה מֵעֵץ הַדַּעַת.

"מַחְלִיָּה מוֹת יוֹמֵת"

וְגַם זֶה דֶּרֶךְ הַיִּצָּר הָרַע עַד הַיּוֹם, הוּא אוֹמֵר לַאֲנָשִׁים: "לִמְרוֹת שְׁכֶתוֹב בַּתּוֹרָה שְׁמִי שְׁמַחֲלִיל שִׁבַּת עֲנִשׁוּ מוֹת (שְׁמוֹת לֹא, יד), תִּרְאֶה אֵיךְ פְּלוֹנִי מַחֲלִיל שִׁבַּת וְלֹא מֵת, תַּחֲלִיל גַּם אֶתָּה וְלֹא יִקְרָה לְךָ כָּלוּם!". וְאִם הָאָדָם מִתְּפַתָּה בְּזֶה הוּא נוֹפֵל בְּרִשְׁת הַיִּצָּר הָרַע. כִּי הָאֱמֶת שֶׁהִקְבִּ"ה לֹא מַעֲנִישׁ מִיָּד וְהוֹרֵג אֶת הַחַיִּב מִיָּתָה עַל פִּי הַתּוֹרָה, אֲלֹא הוּא מֵאֲרִיךְ אֶפְהָ וְגִבִּי דִּילָהּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה פְּרִשְׁת תּוֹלְדוֹת פְּרִשָּׁה סז סימן ד) - מֵאֲרִיךְ אֶפּוֹ וְגוֹבֶה אֶת שָׁלוֹ. הוּא נוֹתֵן צ'אֲנָס לַאֲדָם שְׁיַחֲזֹר בַּתְּשׁוּבָה שׁוֹב וְשׁוֹב, וְרַק כְּשֶׁכָּלוּ כָּל הַקְּצִין, הוּא נוֹתֵן רְשׁוֹת לַיִּצָּר הָרַע שֶׁהַחֲטִיָּא אֶת הָאָדָם וּמִשְׁטֵין עָלָיו וּמִקְטִיר עָלָיו, לְטַל אֶת נִשְׁמַת הַחוּטָא, שֶׁהוּא הַיִּצָּר הָרַע הוּא הַשְׁטֵן הוּא מִלֵּאךְ הַמּוֹת (בְּבֵא בַּתְּרָא דִּף טז עֲמוּד א).

שְׁלוּחֵי הַשְׁטֵן

חֲבֵרִים יְקָרִים, יֵשׁ אֲנָשִׁים שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַשְׁטֵן וּמַחְפְּשִׁים כָּל מִינֵי דִּרְכִים לַהֲחִטִּיא אֶתְכֶם וּלְהַסִּית אֶתְכֶם לְדַבָּרִים זָרִים, לַאֲמוּנָה בִּישׁ"ו יִמַּח שְׁמוֹ, לְתוֹעֲבוֹת נוֹרָאוֹת בְּעֵינֵי קִדְשָׁהּ, וְהֵם מְנַסִּים לְגַרֵּר אֶתְכֶם לְוִכּוּחַ כְּדִי לַהֲפִיל אֶתְכֶם, הֵם לִפְעָמִים אֶפְלוּ נִרְאִים דְּתִיִּים עִם כֹּפֶה וְזָקֵן, וּמַדְבְּרִים יָפֶה וְרֵהוּט, אֲבָל הֵם שְׁלוּחֵי הַשְׁטֵן שְׂרוּצָה לְאַבֵּד אֶתְכֶם מִן הָעוֹלָם, מִמֶּשׁ כְּמוֹ שֶׁעָשָׂה לַחוּהָ וְאָדָם הָרֵאשׁוֹן לִפְנֵי 5781 שָׁנִים.

"הַסְתֵּרַת פְּנִיךְ"

אֲבָל הָאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת חָכָם, וּלְבַדֵּק הָאֵם זֶה כְּדֹאֵי לַעֲבֹר עֲבֵרָה

פְּרִשְׁת בְּרֵאשִׁית

וּלְהִסְתַּכֵּן בְּסִלּוֹק שְׁמִירַת הַקֵּב"ה מִמֶּנִּי? הֲלֹא דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם
אוֹמֵר "הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל" (תהלים ל, ח), וְעַל יְדֵי עֲבֻרֹת יֵשׁ הִסְתַּרְתָּ
פָּנִים שֶׁל הַקֵּב"ה כְּמוֹ שֶׁהוּא מְזַהֵר בְּפִרְשֵׁת הַתּוֹכַחָה "וְאַנְכִי הִסְתַּר
אֶסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא" (דְּבָרִים ל"א, יח), וְכִשְׁיֵשׁ הִסְתַּרְתָּ פָּנִים מֵהַקֵּב"ה
כָּל הַצָּרוֹת וְהַזְעָעוֹת מְגִיעוֹת כְּמוֹ שֶׁהָיָה בְּשׂוֹאָה, אִזּוֹ לָמָּה לְהִתְחִיל עִם
זֶה בְּכָלֵל? עָלֵינוּ לִהְיוֹת חֲכָמִים, אֵל תֵּאֱמִינוּ לְכָל אָדָם עִם זָקֵן, גַּם לִי אֵל
תֵּאֱמִינוּ, רַק אַחֲרֵי שֶׁתִּבְדְּקוּ בַּסְּפָרִים, תִּרְאוּ שֶׁיֵּשׁ לָזֶה מְקוֹרוֹת בַּתּוֹרָה,
בַּסְּפָרִי הַהֶלְכָה וְהַפּוֹסְקִים, אִזּוֹ יֵשׁ לָכֵם עַל מָה לְסַמֵּךְ.

זִהִירוֹת

הַיּוֹם יֵשׁ הֶרְבֵּה עֲרֻמוּמִיִּים, הֶרְבֵּה נַחֲשִׁים, תִּזְהָרוּ, תִּזְהָרוּ בְּדִיוֹק כְּמוֹ
בְּבִיזָנִס וּבַהֲשָׁקָעוֹת, צְרִיכִים לְבַדֵּק טוֹב טוֹב, אִיפֹה כֵּן וְאִיפֹה לֹא, מִי
עָרוֹם וּמִי יָשָׁר. בְּרוּךְ הַשֵּׁם בִּיְהוּדוֹת יֵשׁ אֶת כָּל הַתְּשׁוּבוֹת שֶׁאַתֶּם רוֹצִים,
אֲבָל הָאָדָם חָיֵב לִלְמֹד, זֶה לֹא יָבוֹא לְבַד, אֶתָּה תִּלְמַד, תַּעֲשֶׂה וְתִצְלִיחַ,
תַּעֲשֶׂי וְתִצְלִיחִי, וְתִרְאֶה אִיךָ חֵיךָ מְלָאִים בְּטוֹב טַעַם, בְּמַתִּיקוֹת וּבִקְדֻשָּׁה
וְטָהֳרָה וְכָל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים שֶׁבַּעוֹלָם.